

ה ש א ל ו ת

בשאלון זה שמונה נושאים (1-8). בחר בשני הנושאים שלמדת, וענה על ארבע שאלות סך הכול, לפי ההוראות.

נושא 1 — הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה, והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948-1967

אם בחרת בנושא זה, ענה על שתי שאלות:
על אחת מהשאלות 1-2 (פרק ראשון) ועל אחת מהשאלות 3-4 (פרק שני).

פרק ראשון

ענה על אחת מהשאלות 1-2. (35 נקודות)

1. דפוס עלייה

א. קרא את הקטע שלפניך, העוסק בעליית יהודי תימן (על כנפי נשרים), וענה על השאלה שאחריו:

... יתר על כן, מסתבר שהעיתוי לעלייה, קיץ 1949, לא היה הכרחי. הוא לא נבע מאירועים מיוחדים בתימן: לא רדיפות חדשות ואף לא אסון כלכלי או פוליטי חדש. העיתוי היה תוצאה של "חלון הזדמנויות" שנוצר באביב 1949 כאשר האימאם היה מוכן לאפשר יציאה, הבריטים לא התנגדו, ממשלת ישראל הייתה מעוניינת בעלייה ויהודי תימן שאפו לצאת מארצם.
מאיר-גליצנשטיין, א', "יציאת יהודי תימן — מבצע כושל ומיתוס מכונן", 2012, עמ' 267

הצג את הנסיבות המדיניות שאפשרו את העלייה של יהודי תימן בשנת 1949.
על פי הקטע ועל פי מה שלמדת, האם לדעתך עליית "על כנפי נשרים" מתאימה לדפוס העלייה "גלויות מתחסלות"?

(20 נקודות)

ב. הצג את המאפיינים של דפוס העלייה "עלייה מבוקרת" ושל דפוס העלייה "עלייה חשאית".
הדגם כל אחד מן הדפוסים במדינה אחת שהייתה ממנה עלייה לישראל (סך הכול — שתי דוגמאות). (15 נקודות)